

Ens hi juguem la democràcia

«*Ens queixem de la crisi de les humanitats, però l'assignatura que hauria de ser obligatòria en tota carrera de lletres hauria de ser la de Gestió Econòmica*»

Un dels mesuradors bàsics per determinar el nivell de democràcia d'un país és observar la qualitat de la seva premsa. Aquesta evidència de la necessitat de crítica als nostres mitjans es troba a faltar en l'esfera pública precisament perquè haurien de ser els mitjans els qui la fessin i, francament, ser crític amb un mateix no s'estila i ser crític amb la competència fa lleig. No estic parlant d'ideologia, això rai. Podem dir que estem a les antípodes de la línia editorial de l'ABC, posem per cas, i no passa res, sobretot si ho diem en un mitjà de la corda que toca. Podem, fins i tot, ser agressius amb un opinador o queixar-nos d'una columna en què som nosaltres els qui rebem. Els nostres -els bons- ja s'encarregaran de guarir-nos les ferides i els altres -els dolents- ja ens utilitzaran per augmentar el seu odi. I, així, anem alçant pastissos d'autocomplaença i murs d'incomprensió.

Però jo no vull parlar d'ideologia sinó de qualitat periodística i, en aquest sentit, el llibre que acaba de publicar la Maria Favà sobre la història del *Diari Avui* em va de conya. A banda de la gràcia que ens pot fer als qui hi vam treballar durant anys, *Diari Avui 1976-2009. Entre el somni i l'agonia* és un repàs molt ben fet de què hauria pogut estar el gran mitjà de comunicació escrit en català i va acabar en un full per a militants. Hi ha dos aspectes que trobo força interessants i que n'expliquen la decadència: un és la mala fama que va patir des dels inicis. El fet que sortís tan precipitadament el va fer caure en uns errors que després, encara que se sanessin, ja no es van esborrar. La Favà recorda que els mateixos col·legues dels altres mitjans no reconeixien mai els mèrits del diari i és cert. De seguida se li va penjar el santbenet de publicació subvencionada quan, d'altres, rebien més calers.

Això de les fames és molt fotut o... no: *El País* era el diari dels *progres* (ara ja no sé ni què és) i estava considerat com el *novamás* de la premsa independent. Des de dins, en veu baixa, els redactors es queixaven de la censura i, en veu alta, els columnistes com Suso de Toro en sortien disparats. L'altra qüestió que assenyala Favà és la falta d'una empresa eficient al darrere del projecte AVUI. Aquesta xacra continua ben viva i purulenta. Som un país de molta inventiva, però de pèssims recursos econòmics i de molt mala gestió cultural, pública i privada.

Ens queixem de la crisi de les humanitats, però l'assignatura que hauria de ser obligatòria en tota carrera de lletres hauria de ser la de Gestió Econòmica, sobretot ara en què els creadors ens hem tornat empresaris de nosaltres mateixos si no vols, a la força. Els qui ens hi dediquem, sempre hem d'anar pidolant la virolla, com si no s'acabés d'entendre que tenir bones publicacions, bones llibreries, bons centres de debat, bones editorials de literatura i d'assaig, bones beques d'estudi... és cosa de tots. No és un detalllet, què punyeta, ens hi juguem la possibilitat de ser una democràcia real i no aquesta pantomima en què estem ficats.